

Oponentní posudek doktorské disertační práce ing. Vladimíra Kolmana

„Finanční krize a jejich projevy v některých zemích s tranzitivní ekonomikou“

Disertační práce ing. Vladimíra Kolmana je psána na aktuální (a do jisté míry i věčné) téma. Předcházení finančním krizím je totiž velkou výzvou jak pro ekonomické teoretiky, tak praktiky hospodářské politiky a činitele významných mezinárodních institucí.

Práce má jasnou a logickou strukturu. V první části se disertant zabývá teoretickým uchopením měnových krizí: nejdříve diskutuje tři generace modelů, poté se zabývá hlavními indikátory měnových krizí a možnostmi jejich předvídání vzniku měnových krizí a konečně analyzuje teritoriální riziko jako důsledek finančních krizí.

Druhá část práce obsahuje analýzu nejdůležitějších měnových krizí druhé poloviny devadesátých let 20. století a začátku 21. století, počínaje měnovou krizí v Thajsku, přes krize v Jižní Koreji, Brazílii, Rusku, Argentině, až po měnovou krizi Turecka. Zvláštní a výrazná část kapitoly je věnována mapování a analýze měnové krize v České republice v roce 1997.

Třetí část práce je věnována kritickému hodnocení politiky Mezinárodního měnového fondu při řešení měnových krizí, a to jak hodnocení tzv. Washingtonského konsenzu, tak „Pražského rámce“ coby vodítka IMF pro řešení měnových krizí v 21. století.

Disertační práce ing. Vladimíra Kolmana má velmi solidní úroveň, je psána jasně, a autor zastává jasná, „nerozmazaná“ stanoviska. Použitá literatura je reprezentativní a je bohatě využívána při zpracování problematiky měnových krizí. To, že disertační práci napsal zkušený ekonom s mnohaletou praxí v bankovníctví se velmi pozitivně odrazilo na některých pasážích disertace – např. při analýze měnové krize v České republice či při hodnocení úlohy soukromého sektoru (soukromých tržních účastníků) při řešení a předvídání měnových krizí. Autorovy názory jsou ovlivněny nejen fundovanou interpretací literatury, ale i jeho osobní zkušeností coby „tržního účastníka“.

Pro diskusi při obhajobě mám následující dva dotazy – či spíše náměty:

- 1) Při hodnocení modelů třetí generace bych rád znal autorův názor na to, zda vedle snahy vlády zabránit kolapsu velkých finančních firem („too big to fail“) není důvodem státních zásahů (finance, centrální banka) zachování úrovně likvidity v systému, aby se tak zabránilo krachu zejména malých a menších bank (viz řešení americké krize 1998 Alanem Greenspanem);
- 2) Jaký vliv na nízkou schopnost předvídání finančních krizí (str. 33 a následující) má tzv. „davové“ chování tržních účastníků (které lze snad nejstručněji charakterizovat jako „je lépe se mýlit s většinou, než mít pravdu proti většině“)?

Závěrem shrnuji, že doktorská disertační práce ing. Vladimíra Kolmana, „Finanční krize a jejich projevy v některých zemích s tranzitivní ekonomikou“ je zpracována na velmi dobré odborné a formální úrovni a splňuje kritéria kladená na disertační práce. Proto ji doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí. Doporučuji též, aby disertantovi byl – po úspěšné obhajobě – udělen titul PhD.

Praha, 31.8. 2006

Prof. Ing. Kamil Janáček, CSc.
Hlavní ekonom
Komerční banka, a.s.